

Az Országos Környezetvédelmi Tanács véleménye a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló .../2013. (...) Korm. rendelet tervezetről

Általánosan

A hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet tartalmazza a következőket:

2. Melléklet 1.1 f): „Ha a hulladék olyan veszélyes összetevőket is tartalmaz, amelyek a 2.2.1.-1. és 2.2.1.-2. táblázatokban nem szerepelnek, akkor ezekre az összetevőkre a hulladék termelője, előkezelője vagy a hulladéklerakó üzemeltetője köteles egyedi kioldási határérték megállapítását kérni a külön jogszabályban meghatározott Hulladékminősítő Bizottságtól. Amennyiben az adott típusú hulladék 2.2.1.-1. és 2.2.1.-2. táblázatokban nem szereplő veszélyes összetevőjére a Hulladékminősítő Bizottság már korábban egyedi kioldási határértéket állapított meg, akkor a továbbiakban azt kell elfogadni.”

Jelen tervezet határozza meg a Hulladékminősítő Bizottság feladatait. Ez azonban kizárólag a minősítésre vonatkozik, és nem szerepel benne a lerakáshoz szükséges egyedi kioldási határértékek meghatározása, különösen annak eljárásrendje. Ez, illetve az a tény, hogy a Bizottság még soha nem gyakorolta ezt a feladatát, súlyos hiátusa a hazai hulladékgazdálkodási rendszernek, pedig ez a tevékenység nélkülözhetetlen.

A hulladékok lerakását szabályozó miniszteri rendelet tartalmazza a 2003/33/EK tanácsi határozat által megfogalmazott, hulladékok lerakással kapcsolatos átvételi követelményeit, amely során a kioldott szennyezőkre vonatkozó határértékek alapján lehet eldönteni, hogy milyen típusú lerakóba kerülhet a hulladék. Ezek a táblázatok azonban csak a leggyakoribb szennyezőanyagokra adnak határértéket. Ha azonban a hulladék alapjellemezése azt mutatja, hogy egyéb szennyezőanyag is jelen van a hulladékban, határérték hiányában nem lehet eldönteni, hogy veszélyes, vagy nem-veszélyes típusú lerakóba kerüljön-e. A Bizottság ezirányú munkája hiánypótló, és a környezetvédelmi teljesítmény szempontjából elengedhetetlen. **Ezért javasoljuk, hogy az előterjesztő egészítse ki a tervezetet ezzel.**

Szeretnénk fölhívni a figyelmet arra, hogy a törvényi felhatalmazás **veszélyes hulladék képződésének megelőzésével**, valamint a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeit szabályozó kormányrendelet megalkotásáról szól. Ennek megfelelően kívánatos lett volna, hogy a tervezet részletesen szabályozza a veszélyes hulladék képződésének megelőzésére, illetve a veszélyesség mértékének csökkentésére vonatkozó speciális teendőket, mivel erről a Ht. sem mond túl sokat. Ez a véleményünk érinti a rendelet hatályát is.

4. § (2): Nagyon helyesen kiemelésre került a bekezdésben, hogy a gyűjtő a hulladék átvételével a hulladék tulajdonosává válik.

5. § (3): A rendelkezést aggályosnak tartjuk, mivel az átmeneti rendelkezések között nem szerepel, hogy a régi szállítójegyeket az új sorszám tartományok kiadásáig használni lehet. A bekezdés nem tisztázza, hogy jogvita esetén ki lesz a másodfok. Azt is aggályosnak tartjuk, hogy hogyan lehet ellenőrizni, hogy minden sorszámot csak egyszer használnak föl. Ennek hiányában azonban értelmetlen a rendelkezés. A kísérő dokumentumok használhatósága érdekében szem előtt tartandó, a jelenlegiekhez hasonló 1 A4-es oldal formátum megtartása.

5. § (5): A veszélyes hulladék szállításra való előkészítése során a csomagoláson nem kizárólag a hulladék kódszámát, hanem annak a veszélyességi jellemzőit (H jellemzők) is fel kell tüntetni, hiszen a gyűjtést és szállítást végző valamennyi személynek jól látható formában tisztában kell lennie az adott veszéllyel, amelyet a hulladék kódszáma nem mutat meg. A tervezet jelenlegi formájában ez opcionális (5. §. (7)). Ugyanez érvényes a 8. § (3)-ra is.

9. § (2): A szállító csak a rá vonatkozó adatok helyességét tudja biztosan ellenőrizni, a hulladék összetételét például nem.

10. § (3): A veszélyes hulladék visszavételi kötelezettségen túl, a hulladék - termelőnek történő visszavétel esetében is - átvételét (visszavételt) követő 30 napos elszállítást ír elő a tervezet. Jelenleg a hulladék termelője a saját telephelyén, a saját tevékenységéből származó veszélyes hulladékát egy évig gyűjtheti. Mi az oka ebben az esetben a 30 napos időtartamnak? Elegendő lenne a hulladék termelője esetében a keletkezéstől számított egy éven belüli előírást megtartani.

13. § (3): értelmében a maradék hulladék – azaz a veszélyes hulladék feldolgozása során keletkező másodlagos veszélyes hulladék tárolása nem haladhatja meg a 30 napot. A gyakorlatban az a tapasztalat, hogy nem mindig keletkezik 30 napon belül olyan mennyiségű veszélyes hulladék, ami elegendő mennyiséget képez egy kiszállításhoz, ugyanakkor a tárolása szigorú műszaki védelmi rendszer mellett történik. A rosszul kihasznált fuvarok fajlagosan nagy CO2 kibocsátást eredményeznek.

14. § (1) b: Az előterjesztő nem értelmezi a gyakorlati életnek megfelelően a hulladék minősítés intézményét. A Hulladékminősítő Bizottságnak a környezetvédelmi érdekek érvényesítésével kapcsolatban nem arra van leginkább hatása és felelőssége, hogy a nem veszélyes hulladékokat veszélyessé minősítse, hiszen azt a birtokos saját felelőssége körében, minősítési költségek nélkül is megteheti (Ht. 55. § (1) – (2)). A Bizottság környezeti felelőssége abban van, hogy a lista szerint veszélyesnek besorolt, vagy a korábban ismeretlen összetételű, és ezért **veszélyesnek tartott hulladékról megállapítsa, hogy az nem veszélyes.** Elsősorban ennek kimondása a Bizottság dolga és feladata.

15. § (2): A minták 5 éves tárolásának előírása igen szakmaiatlan, ugyanis a hulladékok vizsgálatait meghatározó szabványok pontosan megadják, milyen típusú minta, milyen vizsgálati komponens tekintetében mennyi ideig tárolható összetételének megváltozása nélkül. Ezek az időtartamok erősen függenek a minta jellegétől, de még a szilárd minták esetén sem érik el az 5 évet. Tudomásul véve, hogy a rendelet nem veheti figyelembe az összes lehetőséget, javasoljuk a jelenleg érvényes rendelet szövegét átvenni: „a minősítési eljárás befejezéséig”.

16. § (1): A bekezdés a következőket írja elő:
„Az akkreditált mintavételt követően a NeKI gondoskodik az akkreditált laboratóriumi mintavizsgálat elvégzéséről. A hulladék veszélyes vagy nem veszélyes hulladékként történő minősítésének eldöntésére alkalmas veszélyességi jellemzőket ??? és a meghatározásukhoz szükséges vizsgálatok körét a laboratórium annak mérlegelésével állapítja meg, hogy a veszélyes hulladék milyen tevékenység során képződött. A veszélyességi jellemzők meghatározására nemzeti módszereket ??? kell alkalmazni. Ezek hiányában a nemzetközi szervezetek – így különösen az OECD ??? – által kibocsátott dokumentumokban ajánlott módszerek alkalmazhatók”

16. § (1): A bekezdés a következőket írja elő:

„Az akkreditált mintavételt követően a NeKI gondoskodik az akkreditált laboratóriumi mintavizsgálat elvégzéséről. A hulladék veszélyes vagy nem veszélyes hulladékként történő minősítésének eldöntésére alkalmas veszélyességi jellemzőket ??? és a meghatározásukhoz szükséges vizsgálatok körét a laboratórium annak mérlegelésével állapítja meg, hogy a veszélyes hulladék milyen tevékenység során képződött. A veszélyességi jellemzők meghatározására nemzeti módszereket ??? kell alkalmazni. Ezek hiányában a nemzetközi szervezetek – így különösen az OECD ??? – által kibocsátott dokumentumokban ajánlott módszerek alkalmazhatók”

A „veszélyességi jellemzők” fogalom a Ht. értelmében a H veszélyességi jellemzőket jelenti, így a bekezdés szövege értelmezhetetlenné válik, hiszen nem ezeket kell meghatározni, hanem a laboratórium által elvégzendő vizsgálatok, illetve a mérendő paraméterek körét.

Itt köszön vissza a 15. § (1) bekezdésnél említett probléma, hogy ha a közbeszerzéssel már kiválasztott laboratórium utólag – a kiválasztás után – határozza meg a szükséges vizsgálati kört, akkor hogyan lehet előre ismerni a közbeszerzési árat, ennek hiányában pedig hogyan lehet megtervezni magát a közbeszerzési eljárást?

A vizsgálatok elvégzéséhez nem „módszereket”, hanem szabványokat kell alkalmazni, mivel az akkreditálás alapja is ez.

A bekezdés utolsó mondata ellentétben áll a 15. § (4)-ben foglaltakkal, de az akkreditálási elvekkel is.

módszereket), és azt is meghatározhatja, hogy melyek legyenek azok. Amennyiben erre gondolt az előterjesztő, akkor ezt kellene leírni.

20. § (5): Az illetékes felügyelőség szerepvállalásáról a minősítési folyamatban ez idáig egy szó sem esett, ebben a bekezdésben pedig az merül föl, hogy helyszíni szemlét tarthat, amelyen a Hulladékminősítő Bizottság tagjai részt vehetnek. Véleményünk szerint, ha az egész eljárás a NeKI kezében van, akkor a helyszíni szemle megszervezésének jogát is ide kellene telepíteni.

24. §. (1): A bekezdésben hivatkozást találunk az engedélyekhez, kérelmek benyújtásánál kötelezően csatolandó dokumentumként a biztosítékadás és a pénzügyi garancia témakörével! Az ezekkel kapcsolatos jogszabály évek óta várta magára, gyakorlatilag csak a megléte a feltétel a mértékét/értékét nem szabja meg semmi a mai napig, így sem az engedélyezési oldalnak, sem a gazdálkodó szervezeteknek sincsen semmilyen támpontja ezzel kapcsolatban.

21. §: A jogszabály hatálybalépését úgy kell megválasztani, hogy biztonsággal tartható legyen a sorszám tartományok racionális igényelhetőségének ideje (30 nap), tekintettel arra, hogy ezen tervezet a hatálybalépést követően kizárólag az új, igényelt sorszámmal ellátott kísérőjegyeket engedélyez, vagy az átmeneti rendelkezésekben lehetővé kell tenni a régi dokumentumok használatát.

25.§ (9): A rendelkezés tovább növeli az eljárási időket, mely szintén nem kedvez a gazdaság működőképességének.

További megjegyzések:

A Minősítő Bizottság által hozott javaslattal kapcsolatban lényeges kiemelni, hogy a besorolás kizárólag az adott technológiából származó, az adott technológiai paraméterek mellett keletkezett, adott hulladékra vonatkozik, és nem általános érvényű valamennyi, azonos megnevezéssel rendelkező hulladékra. Ezt javasoljuk beépíteni a rendelet tervezetbe.

A Hulladék Keretirányelv 7. cikke rögzíti azt is, hogy a tagországok eltérhetnek a hulladékjegyzék besorolásától a veszélyesség tekintetében, de az ilyen eltéréseket jelenteniük kell a Bizottság felé. A minősítési eljárások tipikusan ilyen eseteket eredményezhetnek. Hiányoljuk a tervezetből annak megfogalmazását, hogy ebben az esetben mely szervezet hogyan jár el. Szükséges lenne pl. az OKTVF-nek olyan feladatot adni, hogy az ilyen eseteket évenként összesíti, és jelenti a Miniszternek.

1. Melléklet:

A veszélyes hulladék szállításához szükséges szállítási lapokon továbbra sincs megfelelő rovat a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás „A” és

„B” Melléklete kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről szóló 2013. évi CX. törvény előírásának teljesítéséhez.

Mivel a veszélyes hulladékok (kevés kivétellel) kielégítik a veszélyes áru minőségi paramétereit, ezért a veszélyes hulladék szállítás során teljesíteni kell a veszélyes áru szállítására vonatkozó előírásokat is. Javasoljuk a fenti törvény előírásaival való összhang megteremtését.

A „Gy” kísérőlap tartalmi elemeivel kapcsolatos észrevételek:

- a. A lap 24-es pontja tartalmazza a vonatkozó engedély számának megjelölését. A 26. pontban ennek ellenére lenyilatkoztatják, hogy *„a veszélyes hulladék átvételére és elszállítására vonatkozó hulladékgazdálkodási engedéllyel és megfelelő felszereltséggel rendelkezik, valamint a szállítmányra megfelelő pénzügyi garanciával vagy biztosítással rendelkezik, ha e kötelezettséget kormányrendelet előírja.”* A hulladékgazdálkodási engedélyezési eljárás során az illetékes Környezetvédelmi Felügyelőség vizsgálja a megfelelő felszerelés meglétét, valamint pénzügyi garancia és biztosítás híján nem is ad ki engedélyt (mivel a vonatkozó 439/2012. (XII. 29.) kormányrendelet az engedély kérelmi dokumentáció tartalmi elemei között kéri!) Szükségtelen ismétlés.
- b. Mindezek mellett a biztosítékadás és a pénzügyi garanciával kapcsolatos jogszabály évek óta várat magára, gyakorlatilag csak a megléte a feltétel a mértékét/értékét nem szabja meg semmi a mai napig, így sem az engedélyezési oldalon, sem a gazdálkodó szervezeteknek sincsen semmilyen támpontja ezzel kapcsolatban.

Az „Sz” kísérőlap tartalmi elemeivel kapcsolatos észrevételek:

- c. A lap 16-22-es pontjai vonatkoznak a „Jogosult”-ra, az könnyebb érthetőség miatt célszerű lenne a „Hulladékkezelő” megnevezés, amennyiben az itt megnevezhető szervezeteken (hasznosító, ártalmatlanító, gyűjtő, előkezelő, válogató) kívül más nem veheti át (kezelési kód tartozik hozzá) a szállítótól a veszélyes hulladékot.
- d. A 20-as pont tartalmazza az engedély számát és típusát. A típus esetében a megjelölés a hasznosításra, ártalmatlanításra, egyébre vonatkozik, nem elegendő csak a kezelési kód?
A 25 pont egyértelműen fogalmaz.
- e. A lap 44. pontjában a hulladéktermelőjét, mint hulladékbirtokost nyilatkoztatja arról, hogy rendelkezik a szállítmányra vonatkozóan megfelelő garanciával vagy biztosítással. Jelenleg nincs érvényben semmilyen jogszabály, ami erre kötelezné, illetve a hulladék szállítója köteles jelenleg a szállítmánnyal kapcsolatos garancia és biztosítással való rendelkezésre.

